

אבן המזל
של צור ואפק

סבא דב מזמין אתכם להרפתקה!
לחצו על הכפתור כדי להאזין,
קחו אבן קטנה ושימו בכיס -
וצאו לדרך לחפש את אבן המזל
האבודה, דרך חידות, תחנות
וסיפורים בגן הלאומי.

בניית מצודה

”מאז יְמֵי האבן ועד יְמֵי הַמבצר,
נבנו כאן חומות ומגדל נהדר.
כשהַדלי יתמלא ותמצאו את
נקודות השוויון, יופיע הָערך
הֶחָבוּי במקום הַנכון.“

אזור מגדל צדק נודע בַּחֲשִׁיבוּתוֹ הָרַבָּה לאורך הַדורות, בִּזכות שליטתו על מעבר אֶסטרטגי מרכזי. כבר בתקופת הַכְּנַעֲנִים התקיימו בו יישובים משגשגים. במאה ה-12 הקימו בו הַצַּלְבָּנִים מצודה מבוצרת, ולאחר חֻרְבָּנָהּ נבנָה המבנה המרשים הניצב כאן כיום. בתקופה העות'מאנית נוספו למבצר כמה חלקים.
גם כיום, אפשר לראות את חשיבותו של המבצר כְּמוקד שליטה ותצפית על הדרך.

מעשה
בשש אבנים

"שש אבנים, לא מה שחשבתם -
על כל אחת שימוש מהזמן הישן
מצאו את האות המודגשת
חברו בתבונה - ויתגלה הערך
שבמורשת הקדומה!"

בגן לאומי מגדל צדק מצויים סלעי גיר מקומיים, אשר נחצבו כאן במשך מאות שנים. מהאבן הזו בנו בתים, מדרגות חקלאיות, כבשני סיד ואפילו גתות ליין. אבן הגיר רכה וקלה לעיבוד, ולכן שימשה חומר גלם עיקרי באזור.

בעקבות בעלי החיים

"חיות הבר בלילות פועלות, ביום נעלמות, אך עֲקֵבוֹת קטנות הן משאירות. מצאו את כולן, אות אות אִסְפוּ, מֵהַקטנה לַגדולה סַדרוּ וְאת הַמילה הַמסתתרת חִשְׂפוּ."

הידעת?

המחצבה בגן הלאומי מגדל צדק שוקמה והפכה לביתן של חיות בר רבות אמנם הן מסתתרות ביום, אבל משאירות רמזים קטנים בסביבה: עקבות, מחילות, נוצות וסימני פעילות אחרים. כל מי שמביט מקרוב יכול לפענח סיפור שלם שמתחבא באדמה - ולגלות איך חיות הבר חוזרות לכאן גם במקום שהטבע בו הופר על ידי האדם.

צוֹפֶן ציפורים

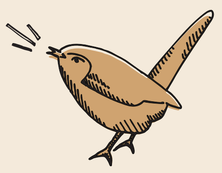

״ כמו ציפורים המתקשרות בקולות
גם אתם פועלים משתי נקודות -
אחת למעלה, שומעת רמזים,
אחת למטה, קוראת סימנים.
ורק יחד, ברגע נכון - תפענחו
את סוד הצִיוּץ האחרון. ״

לפעמים השקט הוא בעצמו מסר.
כשציפורים משתתקות בפתאומיות -
זה סימן שמשהו מדאיג קורה.
יש ציפורים שמזהות קריאות אזהרה
של מינים אחרים, כאילו הן מבינות
"שפה זרה". כך הן שומרות יחד על
הסביבה- בשיתוף פעולה של צלילים.

פענחו את קוד המורס!

א	·-	י	··		
ב	-···	כ	-·-		
ג	--·	ל	·-··		
ד	--·	מ	--		
ה	···	נ	-·		
ו	·	ס	·-·	ק	--·-
ז	--··	ע	---·	ר	·-·
ח	-- --	פ	·--·	ש	···
ט	-··	צ	--·	ת	-

סוד המים

"מים נובעים מאבן אחת,
אך מה יקרה כשיעברו אל
חברתה? העבירו מים בידיים
בלבד - וחשפו את המילה
המסתתרת באבן ליד."

מים הם זיכרון של עונות. בגן לאומי מגדל צדק נוצרת בכל חורף בריכת חורף טבעית, שמחזיקה מי גשמים לזמן קצר בלבד. המים מושכים אליהם מיני דו חיים כמו צפרדע מצויה וקרפדה ירוקה, מיני חרקים ועופות מים - שזקוקים להם כדי לשרוד ולהתרבות. בסוף האביב המים מתאדים. בעלי החיים המתקיימים בבריכת החורף, יודעים להתמודד עם היובש והם מתנהגים בהתאם, כל אחד ודרכו. יש שנודדים למקום חדש, יש שמטילים באדמה ביצים בנות קיימא שממתינות לגשם הבא ויש שמתחפרים באדמה.

מעבר בטוח

״כדי שהטבע ימשיך לנשום, בנינו
מעבר- בלי כביש, בלי מחסום.
חפשו חמש חיות אשר עוברות
בבטחה, מתחת לגשר, דרך
המנהרה. ועל הגשר מצאו להם
את האות המתאימה. ״

חיות הבר זקוקות למעבר שקט ומוגן
שיאפשר להן להיפגש ולהתרבות או להגיע
למקור מזון ומים המעבר לא תמיד פשוט
כאשר נבנית עיר, נסלל כביש או מוצגת
גדר. גן לאומי מגדל צדק הוא חלק מרצף
שטחים פתוחים המכונה מסדרון אקולוגי.
והוא מאפשר תנועה חופשית של חיות הבר.

ערך מסלול
ההרפתקה שלכם!

שביל האופניים

דרך המצודה

שביל גבעת הקברים

טיילת מגדל צדק

שביל ברכות החורף

דרך האבן

יצירתיות

שקט

שמירה

אחריות

למידה

חיים